

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2022 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Kryńska-Mozolewska

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2022 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym w trybie art. 148 (1) § 1 k.p.c

sprawy z odwołania S. Z. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 4 czerwca 2020 r znak sprawy (...) i od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 10 listopada 2020 r znak sprawy (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o jednorazowe odszkodowanie, zasiłek chorobowy

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 4 czerwca 2020 r w ten sposób, że przyznaje odwołującej S. Z. prawo do jednorazowego odszkodowania odpowiadającej 15 % (piętnaście procent) stałego uszczerbku będącego skutkiem wypadku przy pracy który miał miejsce w dniu 21.10.2019 r;

2. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 10 listopada 2020 r w ten sposób, że przyznaje odwołującej S. Z. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 21.10.2019 r do 19.04.2020 r w wysokości 100% podstawy wymiaru zasiłku.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 czerwca 2020 roku znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił S. Z. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w dniu 21 października 2019 roku. W uzasadnieniu podał, że nie było przyczyny zewnętrznej zdarzenia, ponieważ taką przyczyną nie jest samo wykonywanie pracy, a tylko sytuacja nadzwyczajna z nią związana.

(decyzja z dnia 4 czerwca 2020 roku – a.r.)

Decyzją z dnia 10 listopada 2020 roku znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił S. Z. prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 21 października 2019 roku do 19 kwietnia 2020 roku w wysokości 100% podstawy wymiaru zasiłku oraz przyznał jej prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego w wysokości 80% podstawy wymiaru za okres od 4 listopada 2019 roku do 19 kwietnia 2020 roku. W uzasadnieniu podał, że zdarzenie z dnia 21 października 2019 roku nie spełnia przesłanek wypadku przy pracy.

(decyzja z dnia 27 stycznia 2020 roku – a.r.)

Od powyższych decyzji S. Z. wniosła odwołanie w którym żądała przyznania jej prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy oraz zasiłku chorobowego w wysokości 100% podstawy wymiaru z funduszu wypadkowego za cały okres sporny. W uzasadnieniu obu odwołań argumentowała, że przyczyną jej wypadku nie był pierwotnie zawroty głowy i mdłości, ale doznała ich dopiero po upadku.

(odwołania – k. 1-3 a.s., k. 1-2v a.s. VI U 498/20)

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wskazał, że wnosi o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 4 czerwca 2020 roku ponieważ wnioskodawczyni odwołanie złożyła 27 listopada 2020 roku (data prezentaty). Odnośnie decyzji z dnia 10 listopada 2020 roku organ wniósł o zawieszenie postępowania.

(odpowiedzi na odwołania – k. 4-5 a.s., k. 3-3v a.s. VI U 498/20)

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołującą się jest zatrudniona w P. S. w O. na stanowisku zastępcy kierownika sklepu.

W dniu 21 października 2019 roku S. Z. pracowała od 12.00. Do zakresu jej obowiązków na stanowisku zastępcy kierownika sklepu należała organizacja pracy na zmianie, przyjmowanie towarów oraz wpisywanie ich do systemu komputerowego – przepisywanie faktury do systemu komputerowego. Wykonywanie tych czynności wymagało uwagi ze strony odwołującej się.

Około godziny 14.50 odwołująca się pochyliła się aby wziąć puszkę napoju energetycznego ze zgrzewki z podłogi do zeskanowania do komputera. Podczas nachylania potknęła się o zgrzewkę produktu innego napoju zawadzając nogą o zgrzewkę i upadając na prawe ramię. Po upadku odczuwała zawroty głowy i mdłości. Przed zdarzeniem odwołująca się nie zgłaszała zawrotów głowy, mdłości lub innych dolegliwości.

(zeznania odwołującej S. Z. – k. 25-25v; protokół nr (...) – a.r.)

Po wypadku odwołująca się została zawieziona na Izbę Przyjęć Szpitala (...) w O.. W toku diagnostyki ustalono, że doznała ona zwichnięcia stawu ramiennego. W wyniku udzielonej pomocy medycznej dokonano nastawienia zwichnięcia i unieruchomiono kończynę prawą górną w ortezie. Po zakończeniu procesu leczenia u odwołującej występuje uszkodzenie obróbka stawowego i powierzchni stawowej, cechy uszkodzenia mięśnia nadgrzebieniowego oraz podgrzebieniowego. Obecnie utrzymują się u odwołującej dolegliwości prawego stawu barkowego utrudniające wykonywanie cięższych prac fizycznych. Odwołująca ma utrwalone ograniczenie ruchomości stawu barkowego prawego w zakresie odwodzenia, zgięcia, rotacji zewnętrznej.

W wyniku zdarzenia z dnia 21 października 2019 roku odwołująca doznała stałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 15%.

(opinia biegłego ortopedy K. K. – k. 31-31v)

Odwołująca się była niezdolna do pracy od 21 października 2019 roku do 19 kwietnia 2020 roku.

(okoliczności niesporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz aktach rentowych. Sąd dał wiarę w całości zeznaniom odwołującej S. Z. jako spójnym i logicznym, zarówno w zakresie przebiegu zdarzenia z dnia 21 października 2019 roku oraz tego, że zawroty głowy pojawiły się u niej dopiero po wypadku. Odnośnie wysokości uszczerbku na zdrowiu Sąd nie dysponując wiedzą z zakresu medycyny dopuścił dowód z opinii biegłego ortopedy. Opinia biegłego K. K. nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Strony nie wnosiły o uzupełnienie materiału dowodowego w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania od obu decyzji podlegały uwzględnieniu.

Odnosnie decyzji z dnia 4 czerwca 2020 roku znak: (...) organ rentowy wnosil o odrzucenie odwolania. Zgodnie z art. 477⁹ § 3 k.p.c. Sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. Organ rentowy wskazywał, że odwołująca tę decyzję odebrała pod koniec czerwca 2020 roku, a wniosła odwołanie dopiero 27 listopada 2020 roku. W ocenie Sądu przekroczenie terminu nie jest nadmierne oraz nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującej się. Odwołująca się jest osobą, która nie posiada wiedzy prawniczej, nie zasięgała porady prawnej po otrzymaniu decyzji z dnia 4 czerwca 2020 roku. W czasie kiedy otrzymała tę decyzję oczekiwała na wydanie kolejnej decyzji – dotyczącej zasiłku chorobowego. Mogła więc, i pozostawała w uzasadnionym tymi okolicznościami przekonaniu, że wystarczającym będzie odwołanie się od ostatniej wydanej decyzji w sprawie. Dopiero po konsultacji z prawnikiem w dniu 17 listopada 2020 uzyskała wiedzę, że decyzja ta jest konsekwencją ustaleń dotyczących decyzji z dnia 4 czerwca 2020 roku. Niezawinioną przez odwołującą okolicznością było to, że ze względu na toczące się postępowanie w przedmiocie wydania decyzji o zasiłek chorobowy i brak wiedzy prawniczej, nie wiedziała, że powinna się odwołać również od decyzji z dnia 4 czerwca 2020 roku. Odnosnie czasu przekroczenia terminu do wniesienia odwołania Sąd wskazuje, że okres kilku miesięcy nie jest nadmierny i był całkowicie przez odwołującą niezawiniony. Postępowanie o wydanie decyzji dotyczącej zasiłku chorobowego zakończyło się po kilku miesiącach, więc okres opóźnienia w odwołaniu od decyzji z dnia 4 czerwca 2020 roku nie jest nadmierny. Odwołująca złożyła odwołanie od tej decyzji niezwłocznie po powzięciu wiedzy w listopadzie 2020 roku o konieczności złożenia odwołania. Reasumując nie zostały spełnione przesłanki z art. 477⁹ § 3 k.p.c., więc wniosek o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 4 czerwca 2020 roku nie zasługiwał na uwzględnienie.

Wobec powyższego Sąd przeszedł do oceny zasadności odwołań od obu decyzji. Kwestią sporną w obu decyzjach było to, czy zdarzenie z dnia 21 października 2019 roku spełnia definicję wypadku przy pracy i czy pozwala na przyznanie świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 1205, dalej jako: ustawa wypadkowa), ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Ust. 2 powołanego przepisu definiuje trwały uszczerbek na zdrowiu jako takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy. Z kolei w następnym ustępie zdefiniowano długotrwały uszczerbek na zdrowiu - jako takie naruszenie sprawności organizmu, które, powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie. Przesłankami przyznania ubezpieczonemu jednorazowego odszkodowania za wypadek przy pracy są: wystąpienie wypadku przy pracy (lub choroby zawodowej) oraz stały (lub długotrwały) uszczerbek na zdrowiu. Obie te przesłanki muszą być spełnione łącznie. Natomiast jak stanowi przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje zasiłek chorobowy.

Definicję wypadku przy pracy zawiera art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy wypadkowej. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
- 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 3) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy. Z kolei zgodnie z art. 2 pkt 13 ww. ustawy "uraz" to uszkodzenie tkanek ciała lub narządów człowieka wskutek działania czynnika zewnętrznego.

Zatem aby określone zdarzenie zostało uznane za wypadek przy pracy musi spełniać łącznie następujące warunki:

- mieć charakter nagły,

- być wywołane przyczyną zewnętrzną,
- powodować uraz lub śmierć,
- być związane z pracą, wykonywaniem czynności pracowniczych.

Brak jednego z w/wym. elementów nie pozwala na uznanie zdarzenia za wypadek przy pracy. Definicja wypadku, zawarta w art. 3 ust. 1 obowiązującej ustawy wypadkowej, opiera się na pojęciu przyczyny zewnętrznej, podobnie jak definicja wypadku obowiązująca do dnia 31 grudnia 2002 r. na gruncie art. 6 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach pieniężnych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn. Dz. U. 1983 r. Nr 30 poz. 144). W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalil się już dawno pogląd polegający na szerokim rozumieniu przyczyny zewnętrznej, zgodnie, z którym zewnętrzną przyczyną sprawczą wypadku przy pracy może być każdy czynnik pochodzący spoza organizmu poszkodowanego, zdolny - w istniejących warunkach - wywołać szkodliwe skutki (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1999 r., II UKN 87/99 - OSNP 2000/20/760). Pogląd ten został zaakceptowany także w późniejszych orzeczeniach Sądu Najwyższego, który dodaje, że w tym znaczeniu przyczyną może być nie tylko narzędzie pracy, maszyna, zwierzę, siły przyrody, lecz także czyn innego osobnika, a nawet praca i czynność samego poszkodowanego (zob. np wyrok Sądu Najwyższego z 28 kwietnia 2005 r., I UK 257/04, System Informacji prawnej LEX nr 390131 ale przede wszystkim wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 12 lipca 2007 r., I UK 20/07, OSNP 2008/17-18/265 oraz z dnia 27 kwietnia 2009 r. I UK 336/08, M.P.Pr. 2009/8/43).

Jak wyjaśnił szczegółowo Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia z dnia 4 marca 2013 r., I UK 505/12, OSNP 2014/2/27, LEX nr 1318181, G.Prawna (...), Lex 1318181) w którym Sąd ten odniósł się do dotychczasowego orzecznictwa w tym zakresie: „zewnętrzną przyczyną sprawczą wypadku przy pracy może być każdy czynnik zdolny wywołać w istniejących warunkach zdarzenie powodujące skutki w postaci śmierci lub urazu zdrowotnego. Jest to impuls powodujący wypadek i wyzwalający w jego toku czynnik zewnętrzny powodujący uraz lub śmierć. W każdym razie może to być - powodujące uszkodzenie ciała - działanie sił przyrody, narzędzi pracy, maszyn, spadającego przedmiotu; czyn innej osoby, jak również zawiniona lub mimowolna czynność samego poszkodowanego (np. potknięcie się, odruch, upadek - nawet na gładkiej powierzchni), byleby nie zachodziły podstawy do stwierdzenia, że wypadek został spowodowany wyłącznie schorzeniem tkwiącym w organizmie pracownika, łączącym się choćby ze skłonnością do omdleń lub zakłóceń równowagi (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 1963 r., zasada prawna, III PO 15/62, OSNCP 1963 nr 10, poz. 215 oraz wyroki z dnia 16 czerwca 1980 r., III PR 33/80, LEX nr 14532 i z dnia 28 kwietnia 2005 r., I UK 257/04, LEX nr 390131).

W niniejszej sprawie Sąd ustalił, że zdarzenie z dnia 21 października 2019 roku spełniało przesłanki wypadku przy pracy. Organ rentowy nie kwestionował związku zdarzenia z pracą, kryterium nagłości zdarzenia polegającego na potknięciu się. Kwestią sporu było ustalenie czy zdarzenie było wywołane przyczyną zewnętrzną, czy też nie, a wynikało ono tylko z wykonywania normalnych czynności przez odwołującą, podczas niefortunnego odruchu podczas pochylania się i wyciągania kolejnego napoju. Nie potwierdziło się, że w tym dniu S. Z. miała zawrotów głowy które mogły spowodować utratę równowagi. Zdarzenie nastąpiło gdy odwołująca wykonywała normalne czynności polegające na skanowaniu towarów - po przyjęciu faktury. W trakcie pochylania się po puszkę odwołująca wykonując ruch w jej kierunku potknęła się o zgrzewkę innego towaru który leżał na ziemi. To niefortunny odruch odwołującej był przyczyną zdarzenia z dnia 21 października 2019 roku. Dopiero po upadku na prawą rękę odwołująca doznała zawrotów głowy i mdłości. Organ rentowy w toku postępowania nie udowodnił, że jedyną przyczyną zdarzenia była przyczyna wewnętrzna polegająca na zawrotach głowy odwołującej się. Odwołująca się w wyniku wypadku przy pracy doznała zwichnięcia stawu ramiennego prawego.

Reasumując zdarzenie z dnia 21 października 2019 roku w ocenie sądu spełnia definicję wypadku przy pracy zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy wypadkowej – było to zdarzenie nagłe, mające związek z pracą, powstałe w czasie wykonywania obowiązków pracowniczych, powodujące uraz, a także wywołane przyczyną zewnętrzną. Przyczyna zewnętrzna – niefortunny odruch odwołującej był jedynym czynnikiem tego zdarzenia.

Odnośnie decyzji z dnia 4 czerwca 2020 roku Sąd miał na względzie, że dotyczyła ona jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 21 października 2019 roku. Zdarzenie jak już wskazano wyżej było wypadkiem przy pracy, a odwołująca w jego wyniku po zakończeniu procesu leczenia doznała uszczerbku na zdrowiu w wysokości 15% stałego uszczerbku na zdrowiu. Wynika to z ustaleń Sądu poczynionych na podstawie opinii biegłego ortopedy który wskazał, że taki procentowy uszczerbek wyliczono na podstawie pozycji 104 załącznika do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania. U odwołującej stwierdzono ograniczenia w ruchomości stawu barkowego prawego. Odczuwa ona dolegliwości bólowe przy wysiłku. Powyższe są konsekwencją wypadku przy pracy z dnia 21 października 2019 roku. Żadna ze stron nie kwestionowała ustaleń biegłego, ani tego, że te ograniczenia i dolegliwości są następstwem wypadku przy pracy. Mając na względzie powyższe Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, o czym orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Odnośnie decyzji z dnia 10 listopada 2020 roku odmawiającej odwołującej prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego w wysokości 100% podstawy wymiaru za okres od 21 października 2019 roku do 19 kwietnia 2020 roku Sąd wskazuje, że organ rentowy niezasadnie odmówił jej do tego prawa. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy wypadkowej zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia wypadkowego przysługują w wysokości 100% podstawy wymiaru. Tak więc skoro niezdolność do pracy od 21 października 2019 roku powstała w wyniku wypadku przy pracy z tego dnia to odwołująca ma prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego. Mając na względzie powyższe Sąd orzekł jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

Zarządzenie: (...)